

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

- วรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่องนี้ จัดนำเสนอเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้คือ
- ตอนที่ 1 ความหมายและประเภทของวินัย
 - ตอนที่ 2 เกณฑ์ในการกำหนดระเบียบ ระเบียบที่ดีและการสร้างวินัย
 - ตอนที่ 3 ปัญหาเรื่องวินัยและพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน
 - ตอนที่ 4 สาเหตุและวิธีแก้ไขความผิดทางวินัยของนักเรียน

ตอนที่ 1 : ความหมายและประเภทของวินัย

ความหมายของวินัยและวินัยของนักเรียน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 744) กล่าวว่า "วินัย คือ การอยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อบังคับ, ข้อปฏิบัติ, ข้อบังคับ" ความหมายของวินัยยังมีผู้อธิบายไว้อีกหลายท่านคือ

ปิ่น มุทุกันต์ (2502 : 362-397) ได้อธิบายความหมายของวินัยสรุปใจความได้ว่า วินัย มूलศัพท์เดิมว่า วิ + ณี, คำว่า ณี แปลว่า นำไป คำว่า วิ แปลได้ 3 อย่าง คือ วิเศษ แจ่ม ต่าง เมื่อรวมความจึงแปลวินัยได้เป็น 3 ความหมาย คือ แปลว่า นำไปดี (วิเศษ) นำไปแจ่ม และนำไปต่าง อธิบายความหมายได้ว่า

นำไปดี หมายความว่า ทำให้ผู้รักษาวินัยเป็นคนดีขึ้น วิเศษขึ้น

นำไปแจ่ม หมายความว่า วินัยเปรียบเหมือนแสงสว่างที่ส่องคุณให้รู้ว่าคุณทำอะไรเป็นคนอย่างไร

นำไปต่าง หมายความว่า วินัยนำคนให้แตกต่างกัน

จรรยา มิลินทร์ (2502 : 131-132) ได้ให้ความหมายว่า "วินัยคือ ขบวนการสำหรับใช้ควบคุมหรือบังคับตนเองหรือผู้อื่นให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่พึงประสงค์ การบังคับตนเองให้อยู่ในระเบียบ มิให้ตื่นตระหนกเมื่ออยู่ต่อหน้าอุปสรรคนับได้ว่าเป็นวินัยชั้นหนึ่งเรียกว่า วินัยในตนเอง"

สนั่น สุมิตร (2505 : 7) กล่าวว่า "วินัย คือ ระเบียบปฏิบัติตามแนวความคิดของชนกลุ่มต่าง ๆ เพื่อจุดประสงค์ในการฝึกนิสัย เป็นระเบียบปฏิบัติเพื่อความร่มเย็นเป็นสุขของชนกลุ่มต่าง ๆ "

อภิรมย์ ณ นคร (2517 : 79) ให้ความหมายของวินัยว่า หมายถึง "การฝึกฝนจิตใจ กิริยาท่าทาง ทัศนคติ ให้อยู่ในความถูกต้องมีเหตุผล"

ประคิษฐ์ สวบเจริญ (มปป. : 13) กล่าวว่า "ระเบียบวินัยที่คนทั่วไปกล่าวถึง หมายถึง ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่โรงเรียนกำหนดขึ้นให้นักเรียนปฏิบัติตามหรือบางที่โรงเรียนยังไม่ได้กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร แต่เป็นความคาดหวัง (Expectation) ของครูว่า นักเรียนควรจะทำหรือปฏิบัติตนอย่างนั้นอย่างนี้ในห้องเรียน ในบริเวณโรงเรียนและนอกโรงเรียน"

ม.ล.ปิ่น มาลากุล (อ้างถึงใน ชูชีพ อ่อนโลกสูง 2518 : 182) ให้ความหมายของวินัยว่า วินัยคือ

1. การเชื่อฟังครูอาจารย์ ตลอดจนประกาศและคำสั่งของโรงเรียน
2. การกระทำตามระเบียบที่กำหนดไว้
3. ปฏิบัติตามสิ่งที่นี้กว่าสมควรจะกระทำ ถึงแม้ว่าจะไม่กำหนดไว้เป็นระเบียบหรือกฎเกณฑ์ก็ตาม เช่น ไม่มีกฎหมายห้ามใส่หมวกในห้องเรียน แต่ผู้มีวินัยย่อมไม่กระทำเช่นนั้น

สรุปความจากความหมายของวินัยที่กล่าวข้างต้นได้ว่า วินัยของนักเรียน หมายถึง การปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนข้อบังคับ ซึ่งทางโรงเรียนกำหนดและไม่ได้กำหนดขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร แต่เป็นสิ่งที่ครูคาดหวังให้นักเรียนพึงปฏิบัติ เพื่อฝึกฝนจิตใจ ท่าทาง ทัศนคติ ให้อยู่ในความถูกต้องมีเหตุผล ก่อให้เกิดวินัยแห่งตนที่จะทำให้นักเรียนเป็นคนดีขึ้นนั่นเอง

ประเภทของวินัย

วินัยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ วินัยภายนอก และวินัยในตนเอง ดังพระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานกระบี่ และปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2524 (2527 : 69) ว่า

วินัยแท้จริงมีอยู่ 2 อย่าง อย่างหนึ่งคือ วินัยตามที่ทราบกันและถือกันอันได้แก่ข้อปฏิบัติที่บัญญัติไว้เป็นกฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ให้ถือปฏิบัติ อีกอย่างหนึ่งคือ วินัยในตนเอง ที่แต่ละคนจะต้องบัญญัติขึ้นสำหรับควบคุมบังคับให้มีความจริงใจและให้ประพฤติปฏิบัติตามความจริงใจนั้นอย่างมั่นคง มีลักษณะเป็นสัจจาธิษฐาน หรือการตั้งสัตย์สัญญาให้แก่ตัว วินัยอย่างนี้จักเป็นตัววินัยแท้เพราะให้ผลจริงและแน่นอน ยิ่งกว่าวินัยที่เป็นบทบัญญัติ ทั้งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะก่อคุณให้การถือการใช้วินัยที่เป็นบทบัญญัตินั้นได้ผลเที่ยงตรง ถูกต้อง สมบูรณ์เต็มเปี่ยมตามเจตนารมณ์

ศุภนิศัย วัฒนธาดา (2518 : 119) ได้แบ่งประเภทของวินัยออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. วินัยในตนเอง (Self Discipline) หมายถึง วินัยที่บัญญัติขึ้นเพื่อบังคับตนเองให้ปฏิบัติตาม ถ้านักเรียนมีวินัยในตนเองแล้วก็จะลดปัญหาในด้านการปกครองนักเรียนได้อย่างมาก เพราะตัวเองจะต้องรู้จักควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้บรรลุจุดหมายปลายทางได้อย่างสุขสบาย รู้จักความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามหน้าที่ของตนที่มีความรับผิดชอบ
2. วินัยส่วนรวมหรือวินัยสำหรับหมู่คณะ (External Authority Discipline) หมายถึง วินัยที่ออกมาจากอำนาจภายนอกเพื่อบังคับให้ส่วนรวมปฏิบัติตามให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยขึ้น วินัยส่วนรวมนี้จะต้องตั้งกฎเกณฑ์เป็นแนวทางกลาง ๆ ให้ทุกคนสามารถปฏิบัติตามได้

จะเห็นได้ว่าการจำแนกประเภทวินัยดังกล่าว เป็นวิธีการจำแนกวินัยอย่างสากล ถ้าจะพิจารณาถึงลักษณะวินัยที่ใช้กันอยู่ในโรงเรียน ซึ่งหมายถึง "การรู้จักปกครองตนเอง

การกระทำตามระเบียบหรือข้อบังคับต่าง ๆ เกิดขึ้นโดยความสมัครใจของผู้ปฏิบัติ คือ "นักเรียน" (พนัส หันนาคินทร์ 2521 : 153-155) แล้วสามารถแบ่งประเภทของ วินัยได้ 3 ประเภทคือ

1. วินัยเชิงบงการแบบทหาร (Absolute authority) คือการใช้ความกลัวเป็นเครื่องมือ นักเรียนทำดีเพราะกลัวจะถูกลงโทษ วินัยแบบนี้ตรงกับสุภาษิตที่ว่า "รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี" ผู้เห็นด้วยกับวินัยแบบนี้อ้างว่าเมื่อนักเรียนกระทำที่จรรยาบรรณแล้วต่อไปภายหน้าก็จะดีเป็นนิสัยไม่กระทำชั่ว พวกที่ไม่เห็นด้วยกล่าวว่า การบังคับนักเรียนให้อยู่ในกรอบแบบทหาร เป็นการผิดหลักการประชาธิปไตย

2. วินัยแบบคำเนิงานให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนตามแนวคิดนี้ ถือว่าเมื่อนักเรียนได้กระทำการที่ตัวเองสนใจแล้วปัญหาเรื่องวินัยก็จะไม่เกิดขึ้น ซึ่งการรักษา วินัยแบบนี้ทำได้ทุกกรณี แต่เป็นวิธีหนึ่งที่โรงเรียนจะใช้เพื่อแก้ปัญหาทางวินัยของนักเรียน

3. วินัยที่เกิดขึ้นจากการรู้จักความรับผิดชอบและเกียรติของตนเองโดยมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนมีความประพฤติดี โดยพยายามสร้างให้นักเรียนนับถือในเกียรติของตนและรู้จักรับผิดชอบต่อการรักษาเกียรตินั้น

ปัจจุบันโรงเรียนพยายามปลูกฝังและส่งเสริมการมีวินัยในตนเองให้กับนักเรียน โดยใช้วินัยประเภทที่เกิดขึ้นจากการรู้จักความรับผิดชอบและเกียรติของตน อันจะมีผลให้นักเรียนทำความดีเพราะรักที่จะทำดี ไม่ใช่เพราะเกรงกลัวอำนาจภายนอก นักเรียนจะเป็นผู้รู้คุณค่าของตัวเอง (Self Value) ซึ่งเป็นคุณธรรมอันสูงของความเป็นคน

ตอนที่ 2 : เกณฑ์ในการกำหนดระเบียบ ระเบียบที่ดี และการสร้างวินัย

โรงเรียนจำเป็นต้องมี "ระเบียบและวินัยเพื่อเป็นเครื่องควบคุมความประพฤติของนักเรียน แต่วินัยของโรงเรียนมีความหมายแตกต่างไปจากกฎหมายของบ้านเมือง"

(พนัส หันนาคินทร์ 2521 : 152) ดังนั้นจึงควรพิจารณาเกณฑ์กำหนดระเบียบในโรงเรียน

เกณฑ์ในการกำหนดระเบียบในโรงเรียน

ซาร์จ บิวคีย์ (2506 : 137-162) กล่าวถึงเกณฑ์ในการกำหนดระเบียบไว้ว่า

1. ต้องมุ่งหมายเพื่อประโยชน์ในการ เสริมสร้างพัฒนาการ และบุคลิกภาพของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
2. ต้องไม่ขัดกับขนบธรรมเนียมประเพณี กฎหมายบ้านเมืองและระเบียบข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ
3. ต้องส่งเสริมให้ผู้บริหาร คือครูใหญ่ปฏิบัติงานได้สะดวกและมีผลดียิ่งขึ้น
4. ต้องไม่บั่นทอนประสิทธิภาพในการทำงานของครู ต้องส่งเสริมการปฏิบัติงานของครูในด้านการสอน การปกครองและอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น
5. ต้องไม่บั่นทอนเสรีภาพของผู้ที่เกี่ยวข้อง
6. ต้องไม่ก่อให้เกิดการแตกร้าวความสามัคคีระหว่างกันและกัน
7. ต้องเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
8. ต้องไม่ใช่เพื่อผลประโยชน์หรือเพื่อศักดิ์สิทธิ์เฉพาะผู้ใดผู้หนึ่ง
9. ต้องเป็นสิ่งที่มุ่งสร้างหรือป้องกันมากกว่าการแก้ไข
10. ต้องสามารถนำไปปฏิบัติได้

ข้อคิดเห็นนี้สอดคล้องกับความเห็นของ ฌวี ทอแก้วและคณะ (2515 : 68-69) ที่กล่าวว่า "โรงเรียนจะต้องมีระเบียบวินัยตามหลักพัฒนาการของเด็ก เด็กสามารถปฏิบัติได้และเป็นประโยชน์จริง ๆ " จึงเห็นได้ว่าการกำหนดระเบียบนั้นมีความสัมพันธ์กับการสร้างวินัยของนักเรียน

ระเบียบที่ดีและการสร้างวินัย

ระเบียบที่ดีมีลักษณะดังนี้คือ (เกโจ สวานานนท์ 2507 : 5-10)

1. จะต้องไม่มีมากข้อหุ้มหมึมจนเกินไป นะเฉพาะแต่ส่วนสำคัญเท่านั้นมาวางเป็นกฎ
2. กฎแต่ละข้อที่วางขึ้นจะต้องมีเหตุผลดี และคำนึงถึงลักษณะธรรมชาติของเด็กด้วย

3. ระเบียบข้อบังคับต้องใช้คำง่าย ๆ ที่เข้าใจโดยทั่วไป ลักษณะภาษาไม่เป็นสองแง่สองมุม

4. ควรมีข้อลงโทษผู้ฝ่าฝืนอย่างมีเหตุมีผลและจะต้องให้ผู้รับโทษได้เข้าใจถึงความประพฤติของตนเอง

การสร้างวินัย มีหลักสำคัญ 4 ประการคือ (สุภา จันทน์เอม 2511 : 49)

1. ต้องสร้างให้เด็กประพฤตินในสิ่งที่ดี และขจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา
2. ให้เด็กพอใจที่จะปฏิบัติในสิ่งที่ดีที่ควร และหลีกเลี่ยงการปฏิบัติในสิ่งที่ไม่ดี
ไม่ควร

3. ต้องให้เด็กเรียนรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาเป็นพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของสังคม

4. ต้องให้เด็กกระทำความคิดจนกระทั่งเกิดเป็นนิสัย โดยไม่ต้องมีใครแนะนำ

จะเห็นได้ว่าระเบียบและวินัยนั้นมีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือระเบียบเป็นแบบแผนแนวทางก่อให้เกิดการเสริมสร้างวินัย อย่างไรก็ตามการมุ่งหวังให้เกิดระเบียบวินัยที่ดีต้องให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันสร้าง ดังที่กาญจนา หาลิศพันธุ์ (2510 : 193) กล่าวไว้ว่า "ระเบียบที่เหมาะสมที่สุดนั้นจะต้องให้นักเรียนมีโอกาสเสนออภิปรายและเห็นชอบ จึงจะเป็นสิ่งที่นักเรียนพร้อมที่จะปฏิบัติตาม" ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ พันธ์ หันนาคินทร์ (2513 : 215) ที่ว่า "ระเบียบวินัยที่ดีจะต้องมาจากนักเรียน และการกำหนดระเบียบข้อบังคับนั้นควรให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วม"

อย่างไรก็ตามมีโรงเรียนจำนวนมากที่ไม่ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบของโรงเรียน ดังที่ ปีตาค (Bedard 1964 : 288) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเขียนนโยบายทางวินัยของโรงเรียนมัธยมในรัฐแคลิฟอร์เนีย โดยจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อสำรวจเกี่ยวกับการเขียนนโยบายทางวินัย วิเคราะห์การเขียนนโยบายทางวินัย ตลอดจนสร้างหลักเกณฑ์การเขียนนโยบายทางวินัยขึ้น ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่เขียนนโยบายทางวินัยให้เป็นไปตามความต้องการของผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนานโยบายทางวินัย ส่วนรายละเอียดของนโยบายประกอบด้วยปรัชญาการรักษาวินัย ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายที่มีต่อวินัย พฤติกรรมต่าง ๆ ที่วินัย

จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับ การดำเนินการทางวินัยและบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และการบริหาร ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการกำหนดระเบียบวินัยนั้นยังไม่เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมได้เข้ามามีบทบาท

ตอนที่ 3 : ปัญหาเรื่องวินัยและพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน

ปัญหาเรื่องวินัยเป็นปัญหาที่ซับซ้อน ด้วยเหตุที่วินัยมิใช่ปัญหาที่มีวิธีแก้เฉพาะเจาะจงลงไป (เสริมศักดิ์ วิชาดารณ์ 2520 : 47) แต่การศึกษาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนจะช่วยให้เข้าใจปัญหาเรื่องวินัยได้ดีขึ้น

นรินทร์ อิมเพิ่มพูล (2523 : 13) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาว่า "หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกในโรงเรียนซึ่งไม่ช่วยให้เกิดผลดีต่อกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียน หรือเป็นพฤติกรรมที่สร้างความลำบากต่อการควบคุมชั้นเรียน หรือเป็นพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของห้องเรียน หรือของโรงเรียน"

สวัสดิ์ ชัยโอภาส (2513 : 13-18) ได้สรุปพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนเป็น 2 ลักษณะ คือ ลักษณะที่เป็นปัญหาซึ่งเมื่อเกิดขึ้นแล้วมีผลกับตัวนักเรียนเอง ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยในสังคม เช่น เด็กเซื่องซึม เกือบตัว เหม่อใจลอย และอีกลักษณะหนึ่ง เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นและมีผลต่อบุคคลอื่น เช่น การทะเลาะวิวาท การฝ่าฝืนระเบียบต่าง ๆ

ประคิษฐ์ ยวเจริญ (ม.ป.ป. : 16-17) ได้กล่าวถึงปัญหาต่าง ๆ ทางวินัยที่ครูต้องเอาใจใส่และกำจัดการให้ดีขึ้นรวม 16 ประการคือ เด็กขาดเรียนบ่อย เด็กเกียจคร้าน ชอบคุยกับเพื่อนไกลเคียงเสมอ ฝ่าฝืนระเบียบ นั่งไม่เป็นสุข กระวนกระวาย ไม่ตั้งใจทำงาน พุคหยาบคาย ทิ้งสิ่งของไม่เป็นที่ ทำลายสิ่งของให้เสียหาย ชอบทะเลาะวิวาท ไม่เชื่อฟัง อารมณ์ฉุนเฉียว ไม่มั่นใจตนเอง ขลาดต่อการกระทำทุกอย่าง จรรยาบรรณทราม และไม่รู้จักรับผิดชอบ

เส็งี่ยม อินภิรมย์ (2505 : 35) ทำการสำรวจความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับ ปัญหาทางพฤติกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนราษฎร์ และโรงเรียน รัฐบาลในกรุงเทพมหานคร จำนวน 40 แห่ง ผลการสำรวจปรากฏว่าเมื่อพิจารณาถึง ปัญหาทางพฤติกรรมของนักเรียนเฉพาะในโรงเรียน พบว่า ปัญหาที่สำคัญทางวินัยของ นักเรียนได้แก่ การพูดปด การหนีโรงเรียน ไม่สนใจเรียน การคดโกง การทะเลาะวิวาท การลักขโมย การก้าวร้าว การสูบบุหรี่ และยิ่งพบอีกว่าปัญหาที่ควบคุมยากลำบากที่สุดใน โรงเรียนรัฐบาลชาย ได้แก่ การหนีโรงเรียน การพูดปด การลักขโมย การทะเลาะวิวาท ตามลำดับ ส่วนในโรงเรียนรัฐบาลหญิง ได้แก่ การคดโกง ไม่สนใจเรียน หนีโรงเรียน ลักขโมย ตามลำดับ ส่วนในโรงเรียนราษฎร์ชาย ปัญหาที่ควบคุมยากที่สุดคือ ไม่สนใจเรียน การต่อสู้ การทะเลาะวิวาท ตามลำดับ ในโรงเรียนราษฎร์หญิง คือ การพูดปด พูดสบถ สาบาน หนีโรงเรียน ตามลำดับ เมื่อรวมชายหญิงแล้ว ผลปรากฏว่า ปัญหาที่ควบคุมยาก ที่สุด ในโรงเรียนรัฐบาลคือ การหนีโรงเรียน การลักขโมย พูดปด การคดโกง ไม่สนใจ เรียน ตามลำดับ ส่วนในโรงเรียนราษฎร์ ได้แก่ การพูดปด การพูดสบถสาบาน การต่อสู้ ไม่สนใจเรียน สูบบุหรี่ ตามลำดับ

จากการศึกษาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ในกลุ่มประเทศซีมีโอ (SEMEO) ซึ่งประกอบด้วย อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย เวียดนาม ของศูนย์อินโนเทค (INNOTECH CENTER) เมื่อ พ.ศ. 2515 โดยการใช้อย่างแบบสอบถามครูในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ได้พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นใน ห้องเรียนมี 17 รายการ แต่ปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทยที่พบมี 9 รายการคือ ฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับ ไม่สนใจการเรียน การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว เรียนหนังสือไม่ตั้งใจ ไม่สุภาพ ไม่เคารพครู ลักขโมย รบกวนชั้นขณะเรียน และหนีโรงเรียน (สำเร็จ บุญเรืองวิทย์ 2515 : 114)

ไพศาล อันประเสริฐ (2517 : 81-82) ได้ศึกษาพฤติกรรมของนิสิต ปริญญาตรี สาขาประถมศึกษาที่ออกฝึกสอนต่อการแก้ปัญหาในชั้นเรียน และการสร้างแบบ จำลองของปัญหา (Stimulation) เพื่อใช้ฝึกสอนนิสิตนักศึกษาในการคิดแก้ปัญหา ก่อนออกฝึกสอน พบว่าปัญหาที่เกิดจากการกระทำของนักเรียนที่นิสิตได้พบจำนวนมากที่สุด ตามลำดับคือ การก้าวร้าวรังแกเพื่อน ทะเลาะกับเพื่อน ไม่สนใจเรียน ขูดและส่งเสียงดัง

ในห้องเรียน เรียกร้องความสนใจโดยแสดงอาการแปลก ๆ เรียนอ่อน ไม่ทำการบ้าน ขาดเรียน หนีเรียน ไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมาย แห้งและล้อเลียนเพื่อน และลงมือกับครู อีกสอน

คุณธี ทองสิมา (2521 : 53-71) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนซึ่งได้แก่ การส่งงานไม่ตรงเวลา การทำงานไม่ครบหรือไม่เป็นระเบียบ เล่นในเวลาเรียน ไม่สนใจเวลาครูอธิบาย ก่อการทะเลาะวิวาทหรือรังแกเพื่อน ลักขโมย และหนีโรงเรียน

อภิสิทธิ์ บุญประสิทธิ์ (2522 : 90-95) ได้ศึกษาความเห็นของครูและ ผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ใน 5 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติตนเพื่อสุขภาพอนามัย พฤติกรรมด้านการเรียน พฤติกรรมด้านการปฏิบัติต่อตนเอง พฤติกรรมด้านการปฏิบัติต่อผู้อื่น และพฤติกรรมด้านการเมือง การปกครองศาสนา ระเบียบประเพณีวัฒนธรรม พบว่า พฤติกรรมด้านการเรียน การตั้งใจเรียน และทำงานอย่างสม่ำเสมอมีความสำคัญมากที่สุด พฤติกรรมด้านการปฏิบัติตนเพื่อตนเอง การซื้อตรงต่อตนเองมีความสำคัญมากที่สุดสำหรับการแสดงความคิดเห็นของครู และผู้ปกครองเกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนที่ครูและผู้ปกครองเคยประสบ พบว่า ปัญหาการติดยาเสพติด เป็นปัญหาสำคัญที่สุด สาเหตุพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่ครูและผู้ปกครองเห็นสอดคล้องกันว่าเป็นสาเหตุที่สำคัญที่สุด คือการขาดความรัก ความอบอุ่น จากบิดามารดา และบิดามารดาหย่าร้างกัน

การศึกษาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในต่างประเทศ

อีตันและคณะ (Eaton, and others 1956 : 350-357) ได้ทำการวิจัยที่ชี้ให้เห็นว่า เด็กที่กำลังเรียนในระดับมัธยมศึกษามีการฝ่าฝืนกฎข้อบังคับมากกว่าในระดับอื่น ๆ จากการสัมภาษณ์ครูจำนวน 30 คน ที่สอนในโรงเรียนที่เปิดในภาคฤดูร้อน ค.ศ. 1954 ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กนักเรียนมี 17 อย่าง ได้แก่ ทำงานสะเพร่า ไม่สนใจเรียน ขอบโกย สุ่มนุ่หรือ พูกลอก ไม่ยอมรับผิด โกหก ลักขโมย ไม่ส่งงานตามนัด ขอบฉิวปาก แฉงคำ ไม่เป็นระเบียบ กิมสุรา ปัญหาคันเพศ ไม่สุภาพ พุดจาหยาบคาย และชอบดูคำตอมของผู้อื่น นอกจากนี้ยังพบว่า การฝ่าฝืนกฎข้อบังคับของ

โรงเรียน และความประพฤติก่อให้เกิดศีลธรรมอันดีงาม เป็นปัญหาพฤติกรรมที่เกิดขึ้นแก่เด็กส่วนใหญ่ ร้อยละ 60 ของปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นภายในโรงเรียน ถ้าจะแบ่งตามชั้นแล้ว การฝ่าฝืนกฎข้อบังคับนั้น ในชั้น 1-6 มีร้อยละ 73 ชั้น 7-9 ร้อยละ 77 ชั้น 10-12 มีร้อยละ 28

กอร์ริสัน (Garrison 1959 : 153-156) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการฝึกให้นักเรียนมีวินัย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา 2 แห่ง ในรัฐจอร์เจีย โดยศึกษาจากนักเรียน 276 คน ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมที่เด็กหญิงทำผิดมากที่สุดคือ การพูดและหัวเราะ แต่สำหรับเด็กชาย เป็นไปในทางก้าวร้าวมากกว่าเด็กหญิงคือ การต่อสู้ การโยนสิ่งของ

บีดาค (Bedard 1964 : 288) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเขียนนโยบายทางวินัยของโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐแคลิฟอร์เนีย โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อสำรวจเกี่ยวกับการเขียนนโยบายทางวินัย วิเคราะห์การเขียนนโยบายทางวินัย ตลอดจนสร้างหลักเกณฑ์การเขียนนโยบายทางวินัย ปรากฏผลการศึกษาค่านิยมทางวินัยเด่น ๆ ที่รายงานมาคือ การสุ่มบุหรี่ยุติกันโรงเรียน ประพฤติผิดในชั้นเรียน ติดยาเสพติดและลักขโมย

ชิว (Chiu 1975 : 69-72) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักศึกษาครู ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ปีสุดท้ายของมหาวิทยาลัยอินเดียนาจำนวน 85 คน ในด้านการแก้ปัญหาระเบียบวินัยของนักเรียนพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนมากเป็นปัญหาเกี่ยวกับการพูดคุยและการก้าวร้าวประมาณ 80% ของปัญหาทั้งหมด และปัญหาทั้งหมดเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนประมาณ 85% อีก 15% เกิดในที่อื่น เช่น สนาม ห้องสมุด หอประชุม และโรงยิม นอกจากนี้ยังพบอีกว่าปัญหาทางวินัยก็มักเกิดกับเด็กผู้ชายมากกว่าเด็กผู้หญิงคือเกิดกับเด็กผู้ชาย 56% เด็กผู้หญิง 8% อีก 36% เกิดกับกลุ่มรวมทั้งผู้หญิงและผู้ชาย

ปี ค.ศ. 1977 ไรส์ (Rice 1978 : 3862 -A) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ในด้านระเบียบวินัยในโรงเรียน ตัวอย่างประชากรที่ใช้ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาของเขตท้องที่ ๆ แยกต่างกันในสภาพของภูมิภาค 4 เขตในสหรัฐอเมริกา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสำรวจซึ่งประกอบด้วยปัญหาเกี่ยวกับระเบียบวินัยชุดหนึ่ง ที่ให้กลุ่มประชากรเลือกข้อที่เห็นว่า เป็นปัญหาที่สำคัญมากที่สุด

เพียง 5 ข้อ ผลการวิจัยปรากฏว่า ปัญหาพฤติกรรมที่สำคัญมีดังนี้คือ การขาดความสนใจ เอาใจใส่ของนักเรียน การเงิน ระเบียบวินัย หลักสูตร และการขาดความสนใจเอาใจใส่ของผู้ปกครอง นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า การขาดความสนใจส่วนใหญ่ของนักเรียนเป็นปัญหาสำคัญ อย่างไรก็ตามผู้บริหารเห็นด้วยน้อย หนึ่งมากกว่า 3 ใน 4 ของประชากรทางตะวันออกเชื่อว่าการเงินเป็นปัญหาหลักที่สำคัญ ซึ่งความเชื่อนี้น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของทั้งหมด ประชากรมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ว่า ระเบียบวินัยของโรงเรียนยังไม่เข้มงวดพอ และให้สิทธิมากเกินไป โดย 7 ใน 10 ของครูให้ความเห็นว่าระเบียบวินัยเป็นปัญหาสำคัญ 6 ใน 10 ของผู้บริหาร และนักเรียนเห็นว่าไม่สำคัญนัก ประชากรทางใต้และตะวันตก เห็นด้วยกับครูและผู้ปกครองในขณะที่ทางเหนือ และตะวันออก แบ่งความคิดเห็นเป็น 2 ฝ่าย ผู้บริหารเห็นว่า การหนีเรียนและความเชื่อใจมาของนักเรียนเป็นปัญหาสำคัญที่สุด แต่ผู้ปกครองเห็นว่า การสูบบุหรี่ เสพของมีนเมา และ ยาเสพติดเป็นเรื่องสำคัญมากกว่า

ตอนที่ 4 : สาเหตุและวิธีแก้ไขความผิดทางวินัยของนักเรียน

/ สาเหตุความผิดทางวินัยของนักเรียน

คณะกรรมการวิเคราะห์ปัญหาเยาวชน กระทรวงมหาดไทย (2504 : 28) ได้วิจัยหาข้อเท็จจริงและมูลเหตุต่าง ๆ ที่มีส่วนทำให้เยาวชนและเด็กกระทำผิด พบว่าเด็กที่กระทำผิดมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องความประพฤติไม่เหมาะสม มีปัญหาเกี่ยวกับผู้ปกครองและครอบครัว ปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนและการศึกษา ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมและสังคม ตลอดจนปัญหาสุขภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมไม่ดี

มานะ วีระไพฑูย์และคณะ (2514 : 3) ได้ทำการวิจัยเรื่องสาเหตุแห่งความผิด กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 10 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยปรากฏว่า เหตุที่นักเรียนขมขื่นปล่อยขายเสื้อไว้นอกกางเกง เพราะเห็นว่าโก้ สะดวกสบาย คำตอบรองลงมาคือ ไปตามธรรมเนียม ตามสมัยนิยม ทำไปโดยไม่คิดว่าเป็นเรื่องเสียหาย กลัวเพื่อนจะว่าแฉ่งตัวเขยไม่ทันสมัย เข้าหมู่เข้าพวกไม่ได้ เหตุผลของการไว้มขยาว เพราะว่าถ้าไว้มสั้นแล้วรู้สึกอาย เป็นคนไม่ทันสมัย เหตุผลที่หนีเรียน เพราะว่าเรียนไม่รู้เรื่อง ครูใช้อารมณ์ในการสอน กลัวครู

ทำโทษและเก็ยจรรยา เหตุผลที่ชอบสูบบุหรี่ เพราะว่าสูบบุหรี่ ๆ ทำให้ติด สูบเพื่อเข้าสังคม เห็นว่าโก้ และสูบเพราะถูกเพื่อนชักจูง และเหตุผลสำคัญของการยกพวกตีกัน เพราะว่าถูกทำร้ายก่อน เพื่อนฝูงชักจูง รักพวกรักโรงเรียน ตลอดจนต้องการเอาชนะ เหตุผลที่กล่าวมาทั้งหมดนี้เน้นให้เห็นว่า เด็กวัยนี้ประพฤติฝ่าฝืนระเบียบ เพราะมีลักษณะเด่น ๆ คือความอยากรู้ ความอยากรู้อยากเห็น ความอยากรู้อยากทดลอง และความรักพวกพ้อง

สุกิจ คำรงมณี (2516 : 51-55) ได้สรุปสาเหตุที่ทำให้นักเรียนเกิดปัญหาพฤติกรรม ซึ่งเป็นเหตุของการกระทำผิดวินัยไว้ดังนี้

1. การอบรมของทางบ้านกับทางโรงเรียน ไม่สอดคล้องกัน
2. การบังคับเด็ก ไม่เปิดโอกาสให้เด็กเป็นตัวของตัวเองบ้างตามโอกาสที่ควร ทำให้เด็กเกิดความคับข้องใจ และหาทางแสดงออกในทางที่ผิด
3. โรงเรียนหรือสถานศึกษา ขอบอ่างระเบียบและคำสั่ง ซึ่งในบางกรณีก็ไม่เกิดความเที่ยงธรรม
4. การที่ผู้ใหญ่ตามใจ รักและให้เสรีภาพแก่เด็กมากเกินไป รวมถึงการที่ผู้ใหญ่ ไม่ให้ความอบอุ่นแก่เด็กเท่าที่ควร
5. การที่ผู้ใหญ่ตั้งความหวังไว้สูง แต่ไม่ได้ทำอะไรให้พวกเด็กเห็นว่าพวกเขา มีความสำคัญต่ออนาคตของส่วนรวมเลย

ซูบิช สมิทธิไกร (2526-2527 : 22-23) ได้สรุปความเห็นของทรายเกอร์ส (Dreikurs 1968) ว่า พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนนั้นเป็นผลมาจากความพยายามที่จะสนองเป้าหมาย 4 ประการคือ

1. ความสนใจจากผู้อื่น (acceptance)
2. ความต้องการที่จะมีอำนาจ (power)
3. ความต้องการที่จะแก้แค้น (revenge)
4. ความต้องการที่จะแสดงความอ่อนแอของตน (display of inadequacy)

พิชานา สุกฤษณ์ (2523 : 29) อ้างจากผลงานวิจัยของเกล็ค และอีเลเนอ์ (Glueck and Eleanor 1950) ว่า ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบเด็กเกเรในเมือง

บอสตัน และได้สรุปผลการศึกษาไว้ว่า สถานการณ์ต่าง ๆ ภายในครอบครัวที่ไม่เหมาะสม อันได้แก่ ความมีระเบียบวินัย การอบรมสั่งสอน ความรักของบิดามารดาที่มีต่อบุตร และความสามัคคีในครอบครัว จะทำให้เด็กเกิดเรติงร้อยละ ๑8

จะเห็นได้ว่าการกระทำผิดวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้น เกิดจากสาเหตุ ข้อยุณานับประการ เมื่อพิจารณาตามความเห็นของบุคคลต่าง ๆ หลายท่าน เช่น ทวี ทอแก้ว และคณะ (2515 : ๑6-๑7) สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2523 : 14-17) สมพร สุทัศน์ย์ (2523 : 54-60) และประสาร ทิพย์ชารา (2523 : 86-๑8) สรุปได้ว่าสาเหตุของการทำผิดวินัยของนักเรียน เกิดจากสาเหตุ ใหญ่ ๆ 2 ประการคือ สาเหตุจากตัวเด็ก และสาเหตุจากสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้คือ

1. สาเหตุจากตัวเด็ก แบ่งออกเป็น 2 ประเด็นคือ สาเหตุจากสภาพตัว เด็ก และสาเหตุอื่นเนื่องจากวัยของเด็ก

1.1 สาเหตุจากสภาพตัวเด็ก

ก) สภาพทางร่างกาย ได้แก่ ลักษณะทางพันธุกรรม ความสมบูรณ์ ของร่างกายและสมอง อาจจะเป็นมาแต่กำเนิดหรือเกิดขึ้นภายหลังการเจริญเติบโต เช่น สติปัญญาอ่อน ร่างกายผิดปกติ สุขภาพอ่อนแอ มีโรคประจำตัว สภาพเหล่านี้ทำให้นักเรียนไม่สามารถเรียนทันเพื่อน จึงเกิดความท้อแท้ ไม่สนใจเรียน เหม่อลอย หงุดหงิด ซึมเศร้า หรือทำให้นักเรียนมีปมด้อย และหาทางแสดงปมเด่น จึงเกิดเป็นปัญหาทางวินัยขึ้น เช่น แสดงกิริยาก้าวร้าว พูดเสียงดัง ก่อความสงวนในชั้น ท้าลาย ทรยศ และชอบรังแกเพื่อน เป็นต้น

ข) สภาพทางใจ เนื่องจากการขาดการสนองตามความต้องการ ของสังคมและอารมณ์ ซึ่งอาจเกิดจากการสูญเสียบิดามารดา ความน้อยใจที่ไม่ได้รับความอบอุ่น ขาดการเอาใจใส่ ทำให้กลายเป็นเด็กเงี้ยวขริบ แยกตัวจากสังคมเกิด ความตั้งเครียด กระวนกระวาย สับสน ล้มเหลว ซึ่งอาจทำให้แสดงออกในทางรุนแรง ก้าวร้าว

1.2 สาเหตุอื่นเนื่องจากวัยของเด็ก

โรงเรียนมัธยมศึกษาโดยทั่วไป จะเป็นการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสำหรับนักเรียนที่มีกลุ่มอายุระหว่าง 12-14 ปี และนักเรียนมัธยมศึกษา

ตอนปลายที่มีอายุประมาณ 15-17 ปี (วงค์ วงษ์จันทร์ 2522 : 11) ซึ่งเป็นระยะของวัยรุ่น ทั้งที่ทราบกันอยู่แล้วว่า

วัยรุ่นเป็นวัยที่เปลี่ยนจากวัยเด็กก้าวไปสู่ความเป็นหนุ่มสาว เด็กวัยนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางร่างกาย จิตใจและอารมณ์ สติปัญญา และสังคม ทำให้เด็กวัยนี้เกิดอารมณ์และความคิดใหม่ ๆ ที่แตกต่างไปจากวัยเด็ก... ช่วงที่คนเราอยากดูอยากเห็นมากที่สุด ก็คือช่วงวัยรุ่น (ธีระ รัชชายุทธยรรยง 2526-2527 : 66)

ด้วยสาเหตุแห่งวัยนี้ ทำให้นักเรียนมัธยมศึกษามีปัญหาทางวินัยมากกว่าระดับอื่น ดังผลการวิจัยของอีตันและคณะ (Eaton, and other 1956 : 350-357) พบว่านักเรียนที่กำลังเรียนในระดับมัธยมศึกษา มีการฝ่าฝืนกฎข้อบังคับมากกว่าในระดับอื่น ๆ

2. สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม

2.1 สิ่งแวดล้อมในครอบครัว

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปในหมู่นักสังคมวิทยาว่า ครอบครัวเป็นหน่วยที่สำคัญที่สุดของสังคม ครอบครัวนับว่าเป็นสถาบันสังคมที่มีความสำคัญอันดับแรกในการสร้างลักษณะนิสัย และความประพฤติของเด็กให้เป็นไปในทางที่ถูกหรือผิดวินัยได้

ก) สภาพครอบครัวที่แตกแยก เช่น บิดามีภรรยาอื่น บิดามารดาแยกกันอยู่ ทำให้เด็กขาดความมั่นใจในตนเอง สนั่น สุมิตร (2505 : 23) กล่าวว่า "เด็กที่พ่อแม่หย่าร้างกัน เด็กที่ไม่มีใครดูแลเอาใจใส่ มักแสดงออกในทางไม่ดีไม่งาม เช่น หนีเรียนเก่ง แสดงความอวดเก่งต่อครู ต่อเพื่อนนักเรียน เพื่อดึงดูความสนใจของคน"

ข) สัมพันธภาพในครอบครัว เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กประพฤติผิดวินัย ดังผลการศึกษาของ พิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์ (2510 : 74) เกี่ยวกับปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัวตามทัศนคติของเด็กที่กระทำผิดกฎหมาย และเด็กที่ไม่กระทำผิดกฎหมาย โดยศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของเด็กกับพ่อแม่ ตัวอย่างประมาณแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ เด็กที่กระทำผิดกฎหมาย ซึ่งอยู่ในสถานฝึกอบรมเด็กชายและเด็กหญิงของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลางจำนวน 50 คน ซึ่งมีอายุระหว่าง 12-15 ปี พบว่า เด็กที่กระทำผิดกฎหมายมีความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ดี เด็กรู้สึกว่าการขาดไม่คอย

เข้าใจหรือยอมรับ บรรยากาศภายในครอบครัวค่อนข้างตึงเครียด ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาไม่ดี ทะเลาะวิวาทกันถึงขั้นใช้กำลังทุบตีกัน ภายในบ้านไม่มีระเบียบวินัย เด็กได้รับการลงโทษบ่อยครั้ง เด็กไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนงานเกี่ยวกับครอบครัว และมีเวลาพักผ่อนกับครอบครัวน้อย

ค) วิธีการอบรม การที่เด็กได้รับการอบรมที่ไม่ถูกต้องเป็นสาเหตุให้เกิดการกระทำผิดวินัยได้ ดังที่ เสนอ อินทรสุขศรี (2511 : 47) ได้กล่าวไว้ว่า การเคี่ยวเข็ญให้เด็กทำในสิ่งต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา จะทำให้เด็กเกิดอารมณ์กระวนกระวายตื่นเต้นอยู่เสมอ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ส่วนการปล่อยให้เด็กทำสิ่งต่าง ๆ ได้ตามอำเภอใจ โดยไม่สนใจว่าจะสมควรหรือไม่ จะทำให้เด็กขาดเหตุผลที่ดีทางจิตใจ ไม่แน่ใจว่าตนทำถูกหรือผิด ในที่สุดเด็กพวกนี้จะมีอารมณ์ฉุนเฉียว โกรธง่าย ส่วนการดูแลเอาใจใส่เด็กจนเกินไปจะทำให้เด็กขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าทำสิ่งใด

Coville, Castello and Rouke (1960 : 127) ได้ศึกษาสาเหตุของการที่บุคคลมีพฤติกรรมขัดกับสังคม พบว่าการสนใจมากจนเกินขอบเขตเด็กจะมีลักษณะคล้ายทารก ไม่บรรลุวุฒิทางอารมณ์ ชอบทำตามความพอใจของตนเอง ไม่รู้จักยับยั้งความต้องการ ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ และจะมีปฏิกิริยาเป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม

ศิริพร หลิมศิริวงศ์ (2511 : 25) อ้างถึงการศึกษาของไซมอนด์ (Zymond) เกี่ยวกับวิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีผลต่อพฤติกรรมของเด็กว่า พ่อแม่ที่ปล่อยปละละเลยบุตรจะทำให้บุตรมีลักษณะเป็นคนก้าวร้าว เจ้าคิดเจ้าแค้น ชอบพูดปด หนีโรงเรียน ลักเล็กขโมยน้อย และพ่อแม่ที่ยอมจำนนต่อบุตร บุตรจะขาดความรับผิดชอบ ไม่อยู่ในโอวาท เห็นแก่ตัว คือตั้ง มักทำอะไรตามใจชอบ

การศึกษาดังกล่าว แสดงให้เห็นชัดเจนว่าปัญหาทางวินัยที่เกิดขึ้นในโรงเรียนนั้นเป็นผลสืบเนื่องมาจากการอบรมของพ่อแม่หรือผู้ปกครองนั่นเอง

ง) สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว

พ่อแม่ ผู้ปกครองในสมัยปัจจุบันส่วนใหญ่ต่างต้องออกไปประกอบอาชีพหาเลี้ยงครอบครัว เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจการครองชีพสูงขึ้น จึงไม่มีเวลาที่จะพบปะดูแลอบรมสั่งสอนลูกได้เพียงพอ (อาานนท์ อภาภิรมย์ 2515 : 172) เมื่อเด็กประหลศติคิดจึงขาดผู้คัดเตือนหรือแนะแนวทางที่ถูกจนเกิดเป็นปัญหาทางวินัยขึ้น ดังการวิจัยของมังกร ปลื้มสุคนธ์ (2513 : 95) เรื่องการศึกษาปัญหาพฤติกรรมของเด็กในสถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านบางละมุง ชลบุรี ตัวอย่างประชากรเป็นเด็กในสถานสงเคราะห์บ้านบางละมุง 154 คน และเจ้าหน้าที่บางคนที่เกี่ยวข้องกับเด็กโดยตรง โดยการสัมภาษณ์จากแบบสัมภาษณ์ 2 ประเภท ประเภทแรกได้แก่ แบบสัมภาษณ์สำหรับเด็กและเยาวชน แบ่งเป็น 2 ตอน สอบถามเรื่องราวต่าง ๆ ก่อนที่เด็กเข้ามาอยู่ในสถานสงเคราะห์ และขณะเข้ามาอยู่แล้ว ประเภทที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ถึงเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับเด็ก ผลปรากฏว่าเด็กที่อยู่ในถิ่นเสื่อมโทรม บิดามารดาต้องดิ้นรนในเรื่องเศรษฐกิจมาก ไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดู ทำให้เด็กเที่ยวกลับบ้านดึก หรือไม่ยอมกลับบ้าน หรือเที่ยวเร่ร่อนไปเรื่อย ๆ เด็กที่ขาดความรัก ความอบอุ่นจากทางบ้าน มักจะหาความรักจากเพื่อนโดยการคบหาเพื่อน ทำให้ตนเองเสียตามเพื่อน ทางด้านเศรษฐกิจพบว่า เด็กพวกนี้มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ นอกจากนี้สภาพเศรษฐกิจต่ำ อาจทำให้เด็กไม่ได้รับการเลี้ยงดูอย่างถูกวิธี ทำให้เป็นโรคขาดอาหาร ร่างกาย และสติปัญญาพัฒนาช้า สุขภาพอนามัยไม่สมบูรณ์ ซึ่งเป็นเหตุของการผิดวินัยอันเนื่องมาจากตัวเด็กเองอีกด้วย

2.2 สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

ก) โรงเรียน

พิศตรพรัง วังระ (2520 : 30) ได้กล่าวถึงปัญหาทางวินัยของนักเรียนในแง่ที่เกิดจากโรงเรียนว่า

1. โรงเรียนขาดความสนใจที่จะแสวงหาวิธีและแนวทางปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือนักเรียน ให้เอาชนะพลังที่จะชักนำเด็กไปสู่การกระทำผิด
2. โรงเรียนบางแห่งเป็นตัวอย่างโดยทางอ้อมให้เด็กกระทำผิด ทั้งนี้เพราะโรงเรียนใช้วิธีที่ทำให้เด็กบางคนประสบความล้มเหลว เช่นการปฏิบัติที่ทำให้เด็กขาดความสนใจต่อการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งมีผลให้เด็กมีความมุ่งร้ายหรือเป็นปฏิปักษ์ต่อครู ต่อโรงเรียน หรือมีฉันทันทีทำให้เด็กขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดความคิดริเริ่ม

มีทัศนคติไปในทางลบ และคิดว่าตัวเองเป็นบุคคลไม่พึงปรารถนา

ข) ครู

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2520 : 59) ได้กล่าวไว้ว่า

"ปัญหาทางวินัยนั้นไม่จำเป็นต้องเกิดจากนักเรียนเสมอไป มีปัญหาทางวินัยไม่น้อยเลยที่เกิดจากครู การไม่เตรียมการสอน ขาดเทคนิคและกลวิธีในการสอน บุคลิกภาพไม่ดี เป็นสาเหตุนำไปสู่ปัญหาทางวินัยในห้องเรียนไม่น้อยเลย" ตัวอย่างเช่น ครูให้การบ้านโดยมีคำสั่งไม่ชัดเจน หรือไม่ให้การบ้านเลย นักเรียนขอมไม่ทราบว่าจะทำอะไร กิจกรรมอันไม่พึงปรารถนาอาจเกิดขึ้นได้

สมพร สุทัศน์ีย์ (2523 : 57-59) ได้กล่าวถึงสาเหตุของการประพฤติผิดวินัยของนักเรียน อันเนื่องมาจากครู พอสรุปได้ดังนี้

1. สอนไม่ดี ไม่เตรียมการสอน ทำให้เด็กเรียนไม่รู้เรื่อง ไม่สนใจเรียน ซุกซน หลอกหลอน
2. ไม่ยุติธรรม ทำให้เด็กมีพฤติกรรมกระต้างกระเดื่องและก้าวร้าว แหย่และหยอกหลอเพื่อน
3. แต่งตัวไม่เหมาะสม ทำให้เด็กเกิดความไม่เชื่อถือ ล้อเลียนครู และเกิดการต่อต้านครู
4. ชี้แจงสอน ขอบห้องเรียน มาโรงเรียนสาย กลับก่อนเวลา ทำให้เด็กขาดศรัทธาและไม่เชื่อฟัง
5. เจ้าอารมณ์ โมโหง่าย อารมณ์ไม่คงที่ ขอบคุคำ ลงโทษในความผิดเล็กน้อย ทำให้เด็กแข็งกร้าวถือดี และซัดซิ่น
6. การไม่ยอมรับพฤติกรรมบางอย่างของเด็ก และแยกเด็กออกจากกลุ่ม ทำให้เด็กเกิดความคับข้องใจ กลายเป็นเด็กก้าวร้าวและก่อกวนนั้นเรียนได้
7. ไม่ให้ความสนใจและไม่เอาใจใส่เด็ก เด็กจะเรียกร้องความสนใจด้วยการพูดเสียงดัง รุกโหล่งโดยไม่ได้รับอนุญาต ซุกก้นจนเกินเหตุ แหย่เพื่อนหรือลองภูมิครู

ค) เพื่อน

ชำระ บัวศรี (2504 : 15) กล่าวว่า นักเรียนที่ประพฤติผิด เพราะเพื่อนทำให้เลียนนั้นมีอยู่มาก ดังเช่นการศึกษาปัญหาสาเหตุของอรุณ เขาวนาศรี

(2514 : 60) พบว่า ผู้ศึกษาเสพศึกร้อยละ 40 เป็นพวกที่ถูกเพื่อนชักจูงและมีสาเหตุมาจากการคบเพื่อนไม่ดี จะเห็นได้ว่าอิทธิพลของเพื่อนเป็นเหตุของการผิดวินัยที่สำคัญอย่างหนึ่ง

ประคิษฐ์ ฮวบเจริญ (ม.ป.ป. : 14) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่นักเรียนขาดระเบียบวินัยที่สำคัญข้อหนึ่งคือ กลุ่มเพื่อน เช่น เพื่อนฝูงชักชวนกันก่อการวิวาท หรือสร้างบรรยากาศที่เครียดให้เกิดขึ้นภายในห้องเรียน

คลินาร์ด (Clinard 1968 : 242) ได้กล่าวว่า ปัจจัยเกี่ยวกับเพื่อนฝูงนั้น มีข้อยืนยันว่าเพื่อนมีความสำคัญต่อการส่งเสริมให้เกิดการกระทำผิดอย่างแน่นอน ตัวอย่างที่เห็นชัดก็คือ แยกต่าง ๆ เพราะแยกต่าง ๆ นั้นได้ถ่ายทอดเทคนิคในการกระทำผิด คอยช่วยเหลือส่งเสริมให้กระทำผิดหนักกว่าเดิมมากขึ้น สนับสนุนกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความตื่นเต้นและให้ประยุมนร่วมทั้งในการกระทำผิด คอยยกย่องผู้กระทำผิดว่าเป็นคนเก่ง และชักจูงให้ชักคำสั่งพ่อแม่ ยกย่องผู้กระทำผิดว่าเป็นคนกล้า และชักจูงให้ชักขึ้นไม่เชื่อฟังคำสั่งของผู้ปกครอง

จากการวิจัยเรื่องอันธพาล พบว่า ผู้เป็นอันธพาลนั้น สาเหตุหนึ่งเป็นเพราะว่า ขณะยังเยาว์วัยส่วนมากคบเพื่อนไม่ดี จึงถูกชักจูงหรือชักพาให้กระทำผิด (คณะอนุกรรมการวิจัยเรื่องอันธพาล 2507 : 28)

จึงเห็นได้ว่า การคบเพื่อนเป็นสาเหตุที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ก่อให้เกิดการกระทำผิดวินัย และยังเป็นแนวทางนำไปสู่การก่ออาชญากรรมในอนาคตได้

2.3 สภาพสังคมทั่วไป

ปัจจุบันประเทศไทยอยู่ในสภาพที่กำลังพัฒนา โดยเฉพาะด้านอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกที่หลั่งไหลเข้ามาสู่ประเทศไทย รวมทั้งความเจริญต่าง ๆ ทำให้สภาพสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไป ลักษณะนิสัยสุภาพเรียบร้อยอ่อนน้อม เคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ เริ่มลดเลือนเพราะการรับรู้และเลียนแบบวัฒนธรรมใหม่ผ่านทางหนังสือ ภาพยนตร์และสื่อมวลชนต่าง ๆ เป็นต้น

เป็นที่ทราบกันว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่อยากรู้อยากเห็น อยากรองดั่งที่ธีระ มัยบุทขยรรยง (2526-2527 : 66) กล่าวว่า "วงเงิ่เอนเราอยากรู้อยากเห็นมากที่สุดก็คือง่วงวัยรุ่น เมื่อเป็นเช่นนี้เด็กวัยรุ่นจึงพยายามที่จะแสวงหากความรู้โดยวิธีการ

ต่าง ๆ ซึ่งมาจากหลายแห่งด้วยกัน โดยเฉพาะวิธีการที่ง่ายที่สุดก็คือ การศึกษาหรืออ่าน จากหนังสือซึ่งมีอยู่หลายประเภทด้วยกัน บางประเภทอ่านแล้วทำให้เด็กเกิดอยากลอง อยากเลียนแบบ จนกระทั่งแสดงพฤติกรรมที่ทำให้เกิดปัญหาและผลเสียต่อตัวเด็กและ สังคม... อิทธิพลจากวิทยุ-เทป ซึ่งเสนอเรื่องหรือบันทึกเสียงที่ไม่เหมาะสม ภาพยนตร์ หรือโทรทัศน์ซึ่งเสนอเรื่องอาชญากรรม เรื่องผิดศีลธรรมทางเพศ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็น สภาพแวดล้อมที่ทำให้เด็กเกิดการกระทำที่ผิดวินัยขึ้นได้

วิธีดำเนินการป้องกันการกระทำผิดวินัย

สุภาษิตที่เราเคยได้ยินกันอยู่เสมอบทหนึ่งคือ "กั้นดีกว่าแก้" นำมาใช้กับปัญหา ทางวินัยได้อย่างดียิ่ง (พจนานุกรม 2521 : 155-159)

ดังนั้นวิธีการต่าง ๆ ที่โรงเรียนอาจจะใช้เพื่อดำเนินการป้องกันการกระทำ ผิดวินัยพอสรุปได้ดังนี้

1. การส่งเสริมให้เกิดความสนใจในบทเรียน เพื่อขจัดความเบื่อในบทเรียน อันจะเป็นเหตุให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในห้องเรียน ซึ่งเป็นเบื้องต้นของปัญหาทาง วินัย
2. การสร้างความรักโรงเรียนให้เกิดขึ้นในหมู่นักเรียน จะเป็นแรงหนุน สำคัญยิ่งอันหนึ่งที่จะทำให้ให้นักเรียนทำสิ่งดี เว้นจากการกระทำที่จะนำความเสื่อมเสียมา สู่โรงเรียน
3. การรักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูด้วยกัน จะสร้างความนับถือให้เกิด กับนักเรียน และยังเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนด้วย รวมทั้งความสัมพันธ์อันดีที่ครูมีต่อ นักเรียน ก็เป็นส่วนช่วยให้นักเรียนประพฤติดีขึ้น
4. พยายามขจัดสิ่งชั่วร้ายที่จะก่อให้เกิดความผิดทางวินัยทั้งทางกายภาพคือ สิ่งแวดล้อมภายนอก และภายในได้แก่ ความรู้สึกทางอารมณ์
5. การให้รางวัลความประพฤติดี เป็นการยุให้นักเรียนทำดี แต่ไม่ควรให้ ของมีค่าหรือราคาแพง เพราะนอกจากจะเป็นการลดเกียรติคุณของรางวัลแล้ว ยังทำให้ เกิดความรู้สึกว่าคุณค่าแห่งความประพฤตินั้นอาจซื้อได้ด้วยเงิน ซึ่งเป็นอันตรายต่อการ สร้างคุณค่าของจิตใจ (Spiritual value)
6. สร้างความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียน

7. การชี้แจงตักเตือนเป็นรายบุคคลหรือเป็นหมู่
8. การจัดกิจกรรมนักเรียน เป็นการหาทางให้นักเรียนได้ระบายนำผลงาน ส่วนที่เหลือให้ออกไปในรูปเป็นประโยชน์

วิธีแก้ไขความผิดทางวินัยของนักเรียน

วิธีการแก้ไขความผิดทางวินัยแบ่งเป็น 2 วิธี คือ วิธีการลงโทษ และวิธีการแนะแนว พันธุ์ ทันทาคินทร (2521 : 159-162) กล่าวไว้ดังนี้

ก. วิธีการลงโทษ

การแก้ไขความผิดทางวินัยนั้น ควรเริ่มต้นจากการหาสาเหตุก่อน แต่อย่างไรก็ตาม ในบางกรณีเราอาจจะรอไม่ได้ จำเป็นจะต้องใช้วิธีการแก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้าเพื่อไม่ให้ความผิดเช่นนั้นเกิดขึ้นอีก สำหรับการลงโทษสรุปได้ดังนี้

1. การลงโทษให้เจ็บกาย (Corporal punishment) เป็นวิธีการใช้อำนาจเข้าข่มขู่ให้เด็กกลัวแต่ก็เป็นการทำให้เด็กยอมรับรู้ในอำนาจอย่างหนึ่งที่เขาจะละเมิดมิได้ และอย่างน้อยการกลัวที่จะได้รับโทษเพราะการทำผิดก็ดีกว่าปล่อยให้เด็กนักเรียนทำผิดร้ายแรง อย่างไรก็ตามต้องพิจารณาให้ส่วนข้อเท็จจริงก่อนการลงโทษและควรเป็นวิธีการขั้นสุดท้ายที่จะใช้หลังจากใช้วิธีอื่นไม่ได้ผลแล้ว

2. การลงโทษโดยการกักขัง (Detention) การลงโทษแบบนี้ไม่ค่อยจะได้ผลถ้าครูไม่ควบคุม และอาจเกิดผลเสียอีกประการหนึ่งคือทำให้เด็กนักเรียนเกลียดโรงเรียน

3. การให้ชดเชยค่าเสียหาย (Restitution) วิธีการลงโทษแบบนี้ถือหลักว่าถ้านักเรียนทำวัตถุใดเสียหายโดยเจตนา หรือความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ก็ตาม จะต้องชดเชยค่าเสียหายทดแทน แต่การลงโทษแบบนี้ใช้ไม่ได้กับความเสียหายด้านชื่อเสียงอันดีของตนและหมู่คณะ

4. การให้สังคมลงโทษ (Social disapproval) คือการทำให้บุคคลที่กระทำผิดไม่เป็นที่ยอมรับนับถือในสังคม

5. การขู่หรือการทำให้อาย (Threats and humiliation) การขู่ให้กลัวอาจใช้ได้ผลบ้างในเด็กเล็กซึ่งการทำให้อายอาจใช้ไม่ได้ผล ส่วนในเด็กโตถ้ารู้จักใช้ให้เหมาะการทำให้อายได้ผลเช่นเดียวกับการทำให้สังคมรังเกียจ

6. โทษพักการเรียนและไล่ออก (Suspension and expulsion) การไล่ออกเป็นโทษที่ร้ายแรงที่สุดที่โรงเรียนจะพึงให้แก่พฤติกรรมผิดวินัยของนักเรียน จึงต้องพิจารณาให้รอบคอบที่สุด

สแตนเลย์ (Stanley 1955 : 184-192) ได้ศึกษาวิธีการที่ครูใช้ในการควบคุมปัญหาทางพฤติกรรมของเด็ก โดยออกแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาทางพฤติกรรมรวม 25 ปัญหา ส่งไปยังครู 157 คน ที่สอนอยู่ในโรงเรียนประถมในภาคตะวันออกเฉียงกลางของสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่าในการควบคุมปัญหาทางพฤติกรรมของเด็ก ครูใช้วิธีต่าง ๆ กันดังนี้คือ วิธีนี้แจ้งให้เห็นผิดถูก 33.4% วิธีเพิ่มหรือลดงานที่มอบหมายให้ทำ 22.5% ค้นหาสาเหตุแล้วแนะนำให้แก่แก้ไขใหม่ 14.6% วิธีลงโทษ 15.7% วิธียกย่องหรือกระตุ้นเตือนให้เกิดความภูมิใจ 9.1% วิธีส่งไปให้แพทย์รักษา 2.7% และครูอีก 3.8% ไม่มีคำตอบแต่อย่างใด

โอวาร์ก (Ovard 1966 : 342-343) ได้เสนอแนะหลักเกณฑ์เพื่อใช้ในการลงโทษสรุปได้ว่า

1. การแก้ไขหรือการทำโทษควรมีธรรมชาติเป็นการให้การศึกษาจุดประสงค์เพื่อช่วยให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง นักเรียนที่ประพฤติตามกฎระเบียบเพราะเขาถือว่าเป็นสิ่งน่ากระทำ การลงโทษควรเป็นการสอนให้มีความรับผิดชอบ
2. การทำโทษควรเกี่ยวข้องกับกรณีผิดหรือระเบียบ เช่น นักเรียนเขียนอะโรบนผาดนัง ก็ไม่น่าจะให้นักเรียนคิดว่า "ข้าพเจ้าจะไม่เขียนบนผาดนังอีก" มาส่งครู 50 เพียว แต่ควรลงโทษให้ทำความสะอาดที่ตนเองเขียน
3. การแก้ไขหรือลงโทษควรกระทำทันทีหรือโดยเร็วที่สุดหลังจากที่นักเรียนกระทำผิด
4. การลงโทษควรจะเป็นการนำไปสู่พฤติกรรมที่พึงปรารถนา
5. การลงโทษควรพิจารณาอย่างรอบคอบ ไม่ควรลงโทษเมื่อโกรธ
6. การลงโทษควรจะเป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ (ไม่เกินกว่าเหตุ) เช่น ไม่ทำโทษโดยการไล่นักเรียนชั้นประถมออกจากโรงเรียน

นรินทร์ อิมเพิ่มพูล (2523 : 62) ได้สำรวจวิธีการที่ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดนครปฐม ใช้ในการแก้พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนตามการรับรู้

ของครู กลุ่มตัวอย่างเป็นครูที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2522 จาก 24 โรงเรียน จำนวน 250 คน โดยใช้แบบสอบถามพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่สร้างเป็นสถานการณ์จำนวน 30 พฤติกรรม ผลการสำรวจพบว่า ครูในกลุ่มตัวอย่าง เลือกใช้วิธีการแก้พฤติกรรมที่เป็นปัญหาตามลำดับดังนี้ คือ วิธีการทำโทษทางวาจา วิธีการไม่ทำโทษ วิธีการทำโทษทางกาย วิธีการทำโทษทางสังคม และไม่แก้ปัญหา

ศุสิทธิ์ ลังกา (2525 : 60-61) ศึกษาความคิดเห็นของครูประถมศึกษา ในจังหวัดราชบุรีที่มีต่อการลงโทษนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นครูที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดราชบุรี ปีการศึกษา 2524 จำนวน 372 คน โดยใช้แบบสอบถามที่แบ่งพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนออกเป็น 5 หมวด ได้แก่ ปัญหาด้านการเรียนการสอน การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว การรักษาระเบียบวินัย และความรับผิดชอบ การรักษาความสะอาด และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมบางประการ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าครูประถมศึกษาในจังหวัดราชบุรี ใช้วิธีลงโทษนักเรียนทางกายด้วยการเมียนตี ทางวาจาคับด้วยการตักเตือน ทางสังคมด้วยการไม่ให้เพื่อนเล่นด้วย และการไม่ลงโทษด้วยการหาสาเหตุของปัญหามากที่สุด

สมพร สุทธิศันย์ (2523 : 70) ได้กล่าวถึงผลเสียของการลงโทษ ว่าควรหลีกเลี่ยงการใช้วิธีลงโทษเพราะ

1. การลงโทษเป็นเพียงการระงับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาไว้ชั่วคราวเท่านั้น เมื่อมีโอกาสเด็กก็จะแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อีก
2. การลงโทษ ไม่ทำให้ผู้ถูกลงโทษรู้ว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์คืออะไร
3. เด็กจะเลียนแบบท่าทีก้าวร้าวของผู้ลงโทษในขณะที่ลงโทษ
4. การลงโทษทำให้เกิดปัญหาทางอารมณ์ เช่น กลัวอย่างรุนแรง จนกลายเป็นความเครียด
5. การลงโทษทำให้เกิดความคับข้องใจ ซึ่งนำไปสู่การปรับตัวไม่ได้
6. การลงโทษทำให้ผู้ถูกลงโทษรู้สึกต่อต้านการลงโทษ หาทองหลีกเลี่ยง และหลบหนีผู้ลงโทษด้วย

✓ ข. วิธีการแนะแนว

พนัส หันนาคินทร์ (2521 : 162) กล่าวว่า การแนะแนวหมายถึง การจัดบริการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้เขารู้จักช่วยตัวเอง การแนะแนวเป็นวิธีการหนึ่งในการแก้ปัญหาทางวินัย เพราะ "เด็กในวัยรุ่นเป็นระยะที่เปลี่ยนแปลงทั้งด้านกายและอารมณ์ ในระยะนี้เป็นระยะที่ต้องการการการแนะแนวอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในด้านอารมณ์ซึ่งมักจะเป็นต้นเหตุของความประพฤติอันไม่พึงปรารถนาหลายประการ"

ซาร์จ บัวศรี (2504 : 5-15) กล่าวว่า ตามปกติเรามักจะใช้เทคนิคในการบริหารแก้ปัญหาเรื่องวินัย และมักจะละเลยเทคนิคการแนะแนวเสีย อันที่จริงถ้าได้ศึกษาดูอย่างรอบคอบจะเห็นว่าการแก้ปัญหาทางวินัยนั้นส่วนใหญ่จะแก้ได้สำเร็จถ้าใช้วิธีแนะแนว

การแนะแนวเป็นกระบวนการประเภทบูรณาการที่จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย และจำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลจากหลาย ๆ ด้านมาประมวลกันเข้าเป็นจุดเริ่มต้น ... ครูที่สอนนักเรียนโดยเฉพาะครูประจำชั้นมีส่วนในการแนะแนวโดยตรง และได้กล่าวถึงวิธีการที่ครูควรใช้เพื่อแก้ปัญหาทางวินัย สรุปได้ดังนี้

1. สร้างความเป็นมิตรและความเคารพนับถือให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน
2. ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับตัวนักเรียนให้มาก เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของการประพฤติผิดวินัยของนักเรียน จะได้แก้ไขโดยอาศัยสาเหตุนั้นเป็นจุดเริ่มต้น
3. ส่งเสริมกำลังใจด้วยการให้รางวัลหรือชมเชยเมื่อนักเรียนปรับปรุงตัวดีขึ้น
4. พยายามสร้างศรัทธาในการทำดีให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน ให้เขามองเห็นคุณค่าและตัวอย่างของการทำดี
5. ช่วยนักเรียนวางแผนงานที่จะสนองความต้องการของเขาในทางที่ถูกที่ควร ส่วนใหญ่การทำผิดวินัย มักเกิดเพราะนักเรียนต้องการสนองความต้องการบางอย่าง แต่เลือกวิธีปฏิบัติไม่ถูก
6. ช่วยนักเรียนปรับปรุงงานของเขา
7. ช่วยนักเรียนให้เข้าใจถึงอิทธิพลของกลุ่มบุคคลอื่นที่มีต่อพฤติกรรมของตน และให้คำแนะนำในการเลือกคบเพื่อน

กล่าวโดยสรุป ปัญหาของวินัยของนักเรียนเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจาก ตัว
เด็กเองและสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะปัจจุบันการพัฒนาทางเทคโนโลยี และอุตสาหกรรม
เจริญไปมาก สภาพสังคมไทยจึงเปลี่ยนแปลงไป มีหลายสิ่งที่ยั่วยุให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมที่
ไม่เหมาะสม เมื่ออยู่ในโรงเรียนที่มีกฎระเบียบ จึงกลายเป็นปัญหาทางวินัยขึ้น และผู้
ที่มีส่วนสัมพันธ์กับการแก้ปัญหาดังกล่าวของนักเรียนก็คือ ครู ผู้ปกครอง และตัวนักเรียน
นั่นเอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย